

MONITOR

DISCRIMINATIE

2025

REGIO MIDDEN-NEDERLAND

 Discriminatie.nl

Discriminatie in 2025

Melden helpt!

De Monitor Discriminatie 2025 Midden-Nederland geeft een overzicht van de discriminatieklachten die zijn ingediend bij de drie antidiscriminatievoorzieningen (adv's) die elk werkzaam zijn in een regio van Midden-Nederland, namelijk: Discriminatie.nl Flevoland, Discriminatie.nl Gooi & Vechtstreek en Discriminatie.nl Provincie Utrecht. Ook treft u registraties van discriminatie-ervaringen die hebben plaatsgevonden in de regio Midden-Nederland.

Politie en College

Naast cijfers van de adv's bevat de monitor meldingen en aangiftes van discriminatie die door de politie Eenheid Midden-Nederland zijn geregistreerd. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan oordelen van het College voor de Rechten van de Mens (het College) waarbij de verzoekers inwoners zijn van één van de gemeenten in de regio Midden-Nederland.

Regionaal en landelijk beeld

De Monitor Discriminatie 2025 Midden-Nederland dient om een compact en publieksvriendelijk beeld te geven van de regionale ontwikkelingen en gemelde discriminatie-incidenten. Gelijktijdig wordt het landelijke multi-agency rapport *Discriminatiecijfers in 2025* gepubliceerd; dit geeft een meer uitgebreide, wetenschappelijke analyse van landelijke trends.

Wat is discriminatie?

Discriminatie is verboden en kan in sommige gevallen strafbaar zijn volgens de Nederlandse wetgeving. Het betekent kortweg dat mensen anders behandeld worden vanwege persoonskenmerken die in die situatie geen rol zouden moeten spelen (zie pagina 11 voor een uitleg van discriminatiegronden). Discriminatie kan zich op verschillende manieren uiten en zich op diverse leefgebieden afspelen. Zo kan iemand bijvoorbeeld

vanwege haar, zijn of diens huidskleur uitsluiting ervaren of beledigd worden in de horeca of supermarkt. Personen met een bepaalde seksuele voorkeur of genderidentiteit kunnen te maken krijgen met negatieve reacties op de werkvloer of bij de sportclub. Een onderwijsinstelling of een dienstverlener kan ontoegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Gezien de breedte van het begrip discriminatie en de schadelijke gevolgen voor de getroffen groepen en gemeenschappen is het belangrijk om beter te begrijpen hoe, waar en waarom mensen discriminatie ervaren.

Ervaren discriminatie

De adv's registreren alle meldingen van ongelijke behandeling en discriminatie. Ook als het een incident betreft dat niet in de wet wordt beschermd of als er enkel een vermoeden van discriminatie bestaat. De meldingen die in deze monitor worden beschreven betreffen dus *ervaren discriminatie*.

Onderregistratie

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat er een aanzienlijke onder-rapportage is van discriminatie-incidenten bij adv's, de politie en het College voor de Rechten van de Mens. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek ervaart 11% van de mensen in Nederland discriminatie, maar wordt slechts 3% van deze gevallen gemeld bij de politie, 1% bij een adv's

en 0,5% bij het College voor de Rechten van de Mens (Veiligheidsmonitor 2023). Onderzoekers wijzen op diverse redenen voor deze lage meldingsgraad, zoals de overtuiging dat het melden weinig zal helpen, de wens om negatieve ervaringen te vermijden of onwetendheid over de mogelijkheden van klachtbehandeling door adv's. Soms weten mensen niet dat discriminatie mogelijk strafbaar is en er een melding of aangifte van gedaan kan worden bij de politie. Daarnaast speelt angst voor negatieve gevolgen, zoals repercussies of stigmatisering, een rol in het niet melden van incidenten. Deze cijfers van het CBS laten zien dat veel discriminatie-incidenten ongeregistreerd blijven, waardoor de omvang van het probleem niet ten volle zichtbaar wordt. ●

Een case

(On)nodige documentatie?

De KNVB vroeg een vader om extra documenten om zijn minderjarige zoon – met Surinaamse nationaliteit – in te schrijven als voetballer. Volgens de FIFA regels moeten spelers van 10 tot 18 jaar zonder Nederlandse nationaliteit aanvullende documenten tonen, tenzij ze al vijf jaar in Nederland wonen. De vader vond dit discriminerend op grond van nationaliteit en verzocht het College voor de Rechten van de Mens met ondersteuning van Discriminatie.nl om een oordeel. Het College concludeert dat er geen verboden discriminatie heeft plaatsgevonden. Hoewel sprake is van indirect onderscheid, is dit toegestaan omdat de regels een legitiem doel dienen: het beschermen van minderjarige spelers tegen uitbuiting en misbruik. De KNVB moet zich aan deze internationale regels houden en de gevraagde documenten zijn nodig om dit doel te beoordelen.

Gemeld. En dan?

Inwoners van Midden-Nederland kunnen ervaren discriminatie melden bij een van de adv's. De woonplaats van de melder bepaalt welke adv de melding behandelt. Maar wat gebeurt er daarna? In overleg met een adv-medewerker kiest de melder welke vervolgstappen worden genomen.

Registratie

U kunt ervaren discriminatie melden zonder dat een adv actie onderneemt. Deze keuze ligt volledig bij u. Kiest u voor alleen registratie, dan verdwijnt uw melding niet. De melding wordt opgenomen in ons landelijke registratiesysteem, zodat beleidsmakers meer inzicht krijgen in maatschappelijke kwesties. U kunt ook anoniem melden. Ook als u geen slachtoffer bent, maar getuige was van discriminatie.

Luisterend oor

Elke melding van discriminatie nemen we serieus, want discriminatie kan ingrijpend zijn. We nemen de tijd om naar uw verhaal te luisteren, op locatie, telefonisch of via Teams. In dit gesprek kan de consulent discriminatiezaken duidelijk krijgen wat er precies is gebeurd. Voor u kan het al fijn zijn dat iemand de tijd voor u neemt en uw verhaal aanhoort.

Informatie/advies

U kunt terecht voor advies en informatie over discriminatie. Wij helpen u uw rechten te begrijpen en geven u informatie als u zelf actie wilt ondernemen

Procedure

Onze consulenten bieden juridische, praktische en emotionele ondersteuning. Wij helpen bijvoorbeeld bij het opstellen van klachtbrieven en begeleiden u bij gesprekken. Daarnaast ondersteunen wij bij juridische procedures, zoals aangiftes of zittingen bij het College voor de Rechten van de Mens.

Bemiddeling

Soms is een gesprek met de wederpartij over de discriminatie-ervaring waardevoller dan een juridische procedure. Bewustwording kan organisaties aanzetten om kritisch te kijken naar het eigen beleid en handeldwijzen. Dit vergroot de kans op daadwerkelijke verandering in de praktijk. ●

Melden bij de politie

Bij de politie kunt u aangifte of een melding doen van discriminatie. Een adv kan u hierbij ondersteunen. Het Openbaar Ministerie beslist vervolgens of uw zaak strafrechtelijk wordt vervolgd. Wilt u geen strafvervolgning, dan kunt u ook alleen een melding maken. Uw melding helpt om inzicht te krijgen in ervaren discriminatie.

De cijfers van 2025

Totalen regio Midden-Nederland				Meldpunten discriminatie				Politie Eenheid Midden-Nederland				College voor de Rechten van de Mens			
Totaal aantal discriminatieregistraties	2023	2024	2025	Aantal meldingen plaats voorval	2023	2024	2025	Aantal discriminatie-incidenten	2023	2024	2025	Aantal verzoeken om een oordeel	2023	2024	2025
Adv's				Discriminatiegrond				Discriminatiegrond				Discriminatiegrond			
Meldingen inwoner ¹	952	2.096	3.975	Antisemitisme	25	36	22	Antisemitisme	92	87	100	Geslacht	13	14	27
Meldingen plaats voorval ¹	880	1.403	1.294	Arbeidscontract	6	2	6	Geslacht	13	20	16	Herkomst, huidskleur (ras)	12	16	17
Politie²				Arbeidsduur	0	0	0	Godsdienst	28	41	76	Nationaliteit	7	8	8
Discriminatie-incidenten	1.062	1.178	1.369	Burgerlijke staat	5	5	3	Handicap	18	17	31	Godsdienst	5	7	3
College voor de Rechten van de Mens³				Geslacht waarvan transgender	97 (26)	125 (29)	196 (65)	Herkomst, huidskleur	516	554	681	Seksuele gerichtheid	1	0	3
Instream verzoeken om oordeel	71	76	101	Godsdienst waarvan tegen moslims	46 (32)	131 (97)	88 (55)	Levensovertuiging	1	2	1	Burgerlijke staat	1	0	1
Werkwijze Meldpunten⁴				Handicap/chronische ziekte	81	128	112	Seksuele gerichtheid	303	347	360	Politieke overtuiging	1	0	1
Alleen registratie	373	1.003	2.077	Herkomst, huidskleur	408	651	527	Onbekend/overig ⁶	91	110	104	Levensovertuiging	1	0	1
Advies en informatie	462	957	1.612	Leeftijd	28	42	49	Wijze van discriminatie				Arbeidsduur	1	0	1
Beïnvloeding beleid	40	43	26	Levensovertuiging	8	2	0	Bedreiging	123	110	131	Vaste/tijdelijke arbeidscontracten	0	3	0
Bemiddeling	89	132	108	Nationaliteit	24	29	25	Bekladding	81	81	84	Handicap/chronische ziekte	24	21	25
Bijstaan in procedures	75	64	48	Politieke gezindheid	8	9	16	Bespugen	5	3	3	Leeftijd	3	1	8
Doorverwijzing	94	144	113	Seksuele gerichtheid	96	151	239	Geweld	8	4	11	Grond onbekend	2	4	2
Eigen onderzoek Meldpunt discriminatie	5	5	1	Niet-wettelijke gronden ⁵	85	139	88	Geweld in combinatie met uitlating	123	111	114	Terrein			
Overig	1	1	7	Onbekend	19	17	14	Pesterij	26	26	16	Arbeid – Werving en selectie	28	6	14
Totalen regio Midden-Nederland				Terrein				Uitlating				Arbeid – Aanstelling	0	0	0
¹ Meldingen inwoner betreft door de meldpunten in de regio Midden-Nederland ontvangen meldingen.				Arbeidsmarkt	165	277	265	Vernieling	33	38	51	Arbeid – Beëindiging arbeidsrelatie	0	14	22
² De meldingen zijn gedaan over incidenten in de eenheid Midden-Nederland.				Buurt/wijk	65	86	82	Weigering	8	11	15	Arbeid – Arbeidsvoorwaarden	0	4	7
³ De meldingen zijn gedaan door inwoners in de regio Midden-Nederland.				Collectieve voorzieningen	145	173	146	Onbekend/overig	17	20	14	Arbeid – Arbeidsomstandigheden	0	10	13
Werkwijze Meldpunten				Commerciële dienstverlening	110	162	158	Politie				Goederen en Diensten	22	22	28
⁴ Deze cijfers geven een beeld van wat er is gedaan door de meldpunten met de meldingen van inwoners uit de regio Midden-Nederland.				Horeca/amusement	26	76	71	⁶ Dit betreft bijvoorbeeld registraties van incidenten zonder duidelijkheid over de discriminatiegrond.				Sociale bescherming	11	5	5
Meldpunten discriminatie				Huisvesting	52	56	33	College voor de Rechten van de Mens				Geen terrein	8	14	9
⁵ Niet-wettelijke gronden zijn meldingen over bijvoorbeeld sociale status, opleidingsniveau of overige uiterlijke kenmerken (bijvoorbeeld tatoeages).				Media en reclame	28	39	31	⁷ Bron: dossieronderzoek. Alle afgehandelde verzoeken om een oordeel worden geregistreerd in het dossieronderzoek. Afgehandelde verzoeken die in 2025 in een oordeel zijn geëindigd, kunnen in 2024 en 2023 zijn ingediend bij het College voor de Rechten van de Mens.				Onbekend	2	1	1
Totalen regio Midden-Nederland				Onderwijs	73	78	66	Totaal aantal oordelen en uitspraken⁷				•Oordelen met minstens een uitspraak verboden onderscheid/in strijd met de wet	8	12	8
¹ Meldingen inwoner betreft door de meldpunten in de regio Midden-Nederland ontvangen meldingen.				Openbare ruimte	108	178	280	•Oordelen zonder onderscheid/niet in strijd met de wet				11	7	5	
² De meldingen zijn gedaan over incidenten in de eenheid Midden-Nederland.				Politie/OM	29	34	30	Niet alle verzoeken/klachten leiden uiteindelijk tot een oordeel. Verzoeken zijn bijvoorbeeld niet-ontvankelijk, worden ingetrokken of er is sprake van een tussentijdse oplossing.							
³ De meldingen zijn gedaan door inwoners in de regio Midden-Nederland.				Privésfeer	5	26	24								
Werkwijze Meldpunten				Publieke/politieke opinie	17	57	50								
⁴ Deze cijfers geven een beeld van wat er is gedaan door de meldpunten met de meldingen van inwoners uit de regio Midden-Nederland.				Sport en recreatie	49	139	39								
Meldpunten discriminatie				Overig	6	11	10								
⁵ Niet-wettelijke gronden zijn meldingen over bijvoorbeeld sociale status, opleidingsniveau of overige uiterlijke kenmerken (bijvoorbeeld tatoeages).				Onbekend/niet van toepassing	2	11	9								
Totalen regio Midden-Nederland				Wijze van discriminatie				Politie				College voor de Rechten van de Mens			
¹ Meldingen inwoner betreft door de meldpunten in de regio Midden-Nederland ontvangen meldingen.				Bedreiging	47	68	65	⁶ Dit betreft bijvoorbeeld registraties van incidenten zonder duidelijkheid over de discriminatiegrond.				⁷ Bron: dossieronderzoek. Alle afgehandelde verzoeken om een oordeel worden geregistreerd in het dossieronderzoek. Afgehandelde verzoeken die in 2025 in een oordeel zijn geëindigd, kunnen in 2024 en 2023 zijn ingediend bij het College voor de Rechten van de Mens.			
² De meldingen zijn gedaan over incidenten in de eenheid Midden-Nederland.				Geweld	30	37	80								
³ De meldingen zijn gedaan door inwoners in de regio Midden-Nederland.				Omstreden behandeling	485	772	568								
Werkwijze Meldpunten				Vijandige bejegening	364	588	646								
⁴ Deze cijfers geven een beeld van wat er is gedaan door de meldpunten met de meldingen van inwoners uit de regio Midden-Nederland.				Overig	9	2	9								
Meldpunten discriminatie				Onbekend/niet van toepassing	8	6	6								
⁵ Niet-wettelijke gronden zijn meldingen over bijvoorbeeld sociale status, opleidingsniveau of overige uiterlijke kenmerken (bijvoorbeeld tatoeages).															

1 ALMERE

■ 468
□ 195
▲ 153

2 AMERSFOORT

■ 366
□ 126
▲ 114

3 BAARN

■ 42
□ 7
▲ 34

4 BLARICUM

■ 16
□ 0
▲ 1

5 BUNNIK

■ 32
□ 4
▲ 8

6 BUNSCHOTEN

■ 15
□ 9
▲ 11

7 DEBILT

■ 71
□ 11
▲ 15

8 DE RONDE VENEN

■ 37
□ 8
▲ 23

9 DRONTEN

■ 16
□ 9
▲ 27

10 EEMNES

■ 10
□ 3
▲ 5

11 GOOISE MEREN

■ 103
□ 19
▲ 30

12 HILVERSUM

■ 213
□ 99
▲ 88

13 HOUTEN

■ 87
□ 15
▲ 58

14 HUIZEN

■ 51
□ 12
▲ 16

15 JUSSELSTEIN

■ 37
□ 6
▲ 18

16 LAREN

■ 12
□ 4
▲ 5

17 LELYSTAD

■ 134
□ 51
▲ 67

18 LEUSDEN

■ 35
□ 10
▲ 7

19 LOPIK

■ 6
□ 2
▲ 5

20 MONTFOORT

■ 14
□ 4
▲ 2

21 NIEUWEGEIN

■ 107
□ 47
▲ 49

22 NOORDOOSTPOLDER

■ 17
□ 11
▲ 26

23 OUDEWATER

■ 5
□ 3
▲ 3

24 RENSWOUDE

■ 2
□ 1
▲ 1

25 RHENEN

■ 18
□ 4
▲ 6

26 SOEST

■ 77
□ 9
▲ 24

27 STICHTSE VECHT

■ 88
□ 14
▲ 47

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

■ 40
□ 13
▲ 18

33 WIJDEMEREN

■ 27
□ 8
▲ 8

34 WIJK BIJ DUURSTEDE

■ 28
□ 3
▲ 8

35 WOERDEN

■ 72
□ 12
▲ 34

36 WOUDENBURG

■ 8
□ 3
▲ 0

37 ZEEWOLDE

■ 17
□ 11
▲ 13

38 ZEIST

■ 156
□ 33
▲ 33

28 URK

■ 10
□ 11
▲ 9

29 UTRECHT

■ 1.399
□ 483
▲ 345

30 UTRECHTSE HEUVELRUG

■ 68
□ 6
▲ 17

31 VEENENDAAL

■ 71
□ 28
▲ 41

32 VIJFHEERENLANDEN

De cijfers van 2025

In het jaar 2025 registreerden de adv's in totaal 3.975 meldingen afkomstig van inwoners van de regio Midden-Nederland. Daarnaast werden 1.294 discriminatie-incidenten geregistreerd die in deze regio plaatsvonden en bij een van de regionale adv's of een andere adv elders in het land zijn gemeld. In vergelijking met vorig jaar is een duidelijke toename aan meldingen vanuit de regio Midden-Nederland zichtbaar.

Meldpunten discriminatie (adv's)

Ten opzichte van 2024 zijn er 1.879 meer meldingen binnengekomen van inwoners uit de regio Midden-Nederland. Deze aanzienlijke stijging hangt nauw samen met twee politiek gekleurde geclusterde meldingen, namelijk over een geplaatste afbeelding van Geert Wilders en een afgewezen motie van de SGP. Bij geclusterde meldingen gaat het om situaties waarbij meerdere personen afzonderlijk melding doen over hetzelfde voorval. De uitlating of gebeurtenis roept sterke verontwaardiging op, waardoor in korte tijd een groot aantal meldingen wordt gedaan. Een toelichting op de geclusterde meldingen is te vinden op pagina 10.

Het aantal meldingen over discriminatievoorvallen in de regio Midden-Nederland is met ruim 100 registraties afgenomen. Deze daling is grotendeels te verklaren door een piek in 2024, toen meer dan 100 meldingen binnenkwamen over een wandeltocht in Utrecht die initieel alleen openstond voor mensen van kleur. Deze specifiekeA gebeurtenis speelde geen rol meer in 2025, waardoor het aantal geregistreerde voorvallen lager uitviel. De meeste meldingen hadden betrekking op de discriminatiegrond herkomst/huidskleur (527 meldingen). Toch zijn er ruim 100 meldingen minder op deze grond ten opzichte van vorig jaar, hetgeen opnieuw is toe te schrijven aan het wegvallen van de meldingen over de Utrechtse wandeltocht. Wat opvalt is de afname van 42 meldingen op de grond godsdienst (met name moslimdiscriminatie).

Voor deze terugloop in meldingen is geen eenduidige verklaring te geven. Daartegenover is een duidelijke stijging zichtbaar bij de gronden seksuele gerichtheid en geslacht. Het aantal meldingen op grond van seksuele gerichtheid steeg naar 239 meldingen (een toename van 88 meldingen), en het aantal meldingen op basis van geslacht nam toe tot 196 meldingen (plus 71). Binnen deze laatste categorie hadden 108 meldingen specifiek betrekking opA ongelijke behandeling op grond van genderidentiteit of genderexpressie. Naast de genderidentiteit/expressie zijn er twee meldingen gedaan van discriminatie op basis van intersekse kenmerken.

Voor het tweede opeenvolgende jaar is er een duidelijke stijging te zien op het terrein openbare ruimte. 280 registraties in totaal. Veel van deze meldingen zijn anoniem gedaan, maar net als vorig jaar zijn er ook relatief veel meldingen door omstanders gedaan. Er lijkt een toenemende bereidheid te zijn om discriminerende situaties te melden als dit gezien of gehoord wordt, ook als men niet zelf het slachtoffer is. HetA aantal meldingen op de arbeidsmarkt bleef nagenoeg gelijk aan dat van 2024. Op het gebied van sport en recreatie was een daling zichtbaar. Deze afname hangt samen met het wegvallen van de meldingen over de bewuste wandeltocht in Utrecht, die in 2024 uitzonderlijk veel meldingen opleverde op dit terrein. Wanneer gekeken wordt naar de aard van de geregistreerde discriminatie valt het op dat voorvallen met geweld verdubbelden naar 80 registraties. Vijandige bejegening nam toe tot 646 registraties. Registraties

Meld het wél!

van omstreden behandeling namen daarentegen af van 772 naar 568 voorvallen, onder andere vanwege de Utrechtse wandeltocht, maar los daarvan met nog eens 100 meldingen. Deze verschuivingen in de wijze van discriminatie laten zien dat melders vaker voorvallen melden waarin sprake is van een vijandige of agressieve situatie, terwijl minder meldingen worden gedaan over meer omstreden vormen van ongelijke behandeling, zoals uitsluiting.

Meldingen en aangiffes bij de politie

De politie Eenheid Midden-Nederland ontving in 2025 in totaal 1.369 meldingen en aangiffes, een stijging van 191 registraties ten opzichte van 2024. Deze zaken betreffenA (vermeende) discriminatievoorvallen die zich in de regio voordeden. Net als bij de adv's kwam de grond herkomst/huidskleur met 681 gevallen het meest voor; een stijging van 127 meldingen. Meldingen op basis van seksuele gerichtheid stegen eveneens, tot 360 gevallen (stijging van 13 meldingen). Verder valt het op dat meldingen op basis van handicap bijna verdubbelden tot 31 meldingen. Discriminatie op basis van godsdienst steeg van 41 naar 76 meldingen. Een opvallend gegeven, aangezien de adv's juist een daling op deze grond registreerden. Wat betreft de vorm van discriminatie blijft uitlating veruit het meest gerapporteerd, met 930 registraties. Meldingen over bedreiging, geweld en vernieling namen toe naar respectievelijk 131, 11 en 54 meldingen. Het aantal meldingen over een weigering steeg licht van 11 naar 15 meldingen. >

Toeslagenschandaal

In 2025 heeft het College voor de Rechten van de Mens twintig uitspraken gedaan over het toeslagenschandaal waarbij het oordeel luidde dat toeslagenuouders zijn gediscrimineerd vanwege hun afkomst. Discriminatie.nl heeft drie verzoekers uit de regio Midden-Nederland ondersteund bij dit proces.

Discriminatie.nl Jeugd

Discriminatie.nl Jeugd ondersteunt kinderen en jongeren onder de 18 jaar bij het veilig melden van discriminatie. In 2025 zijn consulenten speciaal opgeleid om hen een luisterend oor, advies en begeleiding bij vervolgstappen te bieden. Het meldpunt speelt in op de behoefte aan laagdrempelige ondersteuning, hetgeen als wenselijk werd gezien na onderzoek door de Kinderombudsman. Door meldingen apart te registreren ontstaat beter inzicht in discriminatie-ervaringen van jongeren, wat helpt bij het ontwikkelen van gericht beleid in heel Nederland.

Oordelen bij het College

In 2025 zijn er 101 verzoeken om een oordeel binnengekomen bij het College voor de Rechten van de Mens van inwoners uit de regio Midden-Nederland. De meeste verzoeken werden gedaan op de grond geslacht (27 verzoeken), een verdubbeling ten opzichte van 2024. Op de grond handicap of chronische ziekte werden 25 verzoeken om een oordeel ingediend. Het aantal verzoeken op basis van leeftijd steeg van 1 naar 8, terwijl het aantal verzoeken op de grond godsdienst licht daalde van 4 naar 3. Het College deed in 13 zaken uitspraak, waarvan in 8 gevallen het oordeel luidde dat er een verboden onderscheid is gemaakt.

Juridisch getoetste situaties

Ook rechters kunnen zaken toetsen aan de gelijkebehandelingswetgeving of het strafrecht en vaststellen of er juridisch sprake is van discriminatie. Vooralnog zijn gegevens hierover niet regionaal beschikbaar.

Meldroutes adv en politie

Sommige meldingen gaan naar de politie en andere naar een adv. Beide instanties werken met andere wetgeving. Discriminatie volgens de gelijkebehandelingswetgeving gaat over ongelijke behandeling in situaties zoals werk, onderwijs, wonen of dienstverlening. Deze zaken zijn in de meeste gevallen niet strafbaar, maar wél verboden, en worden daarom civielrechtelijk afgehandeld. Een adv heeft de mogelijkheid om melders daarbij te ondersteunen. Strafbare discriminatie, zoals groepsbelediging en aanzetten tot haat of discriminatie op straat, valt onder het Wetboek van Strafrecht. In zulke gevallen

neemt de politie aangifte op, waarna het Openbaar Ministerie bepaalt of vervolging mogelijk is. Soms vallen situaties in beide categorieën. Een adv kan de melder dan adviseren over de verschillende routes.

Melding bij een adv

De ondersteuning door een adv is kosteloos voor de melder. Alle meldingen worden vertrouwelijk behandeld. Zonder toestemming worden geen gegevens gedeeld of acties ondernomen. De melder behoudt de regie over de melding, terwijl de adv's adviseren over de mogelijkheden en gevolgen.

Strafbare discriminatie

Discriminatie kan strafbaar zijn onder specifiekeA discriminatieartikelen, zoals discriminatoire uitlatingen (137c t/m e Sr) en discriminerende uitsluiting (137g en 429quater Sr). Vanaf 1 juli 2025 is het strafrecht uitgebreid met artikel 44bis. Dit artikel maakt het mogelijk om een zwaardere straf op te leggen wanneer een strafbaar feit is gepleegd met een discriminerend motief en/of gedraging of uitlating. Het gaat om strafbare feiten die niet vallen onder de specifiekeA discriminatieartikelen, bijvoorbeeld een mishandeling waarbij de dader discriminerende opmerkingen maakt of een vernieling van een eigendom door middel van het aanbrengen van discriminatoire leuzen. De rechter kan bij dit soort gevallen de opgelegde straf met maximaal een derde verhogen. Het is van belang om duidelijk en expliciet bij de aangifte aan te geven dat het strafbare feit is gepleegd met een discriminerend motief, of dat er sprake was van discriminerende uitlatingen of gedragingen, zodat er een hogere straf kan worden geëist.

Geclusterde meldingen

Meld het ons...

In 2025 zijn er twee soorten (politiek-gerelateerde) geclusterde meldingen binnengekomen die van invloed zijn op de totalen. Deze politieke handelingen riepen sterke verontwaardiging op en zette veel mensen aan om te melden. Een geclusterde melding betekent dat meerdere mensen afzonderlijk een melding doen over hetzelfde incident. In totaal hebben 2.392 inwoners van de regio Midden-Nederland een dergelijke melding gedaan. Dit betreft 60% van het totaal. Hieronder volgt een toelichting op deze geclusterde meldingen.

Geert Wilders

Wilders plaatste in aanloop naar de landelijke verkiezingen in 2025 een afbeelding van twee vrouwegezichten. Links stond een jonge, blonde vrouw met make-up en blauwe ogen, met daaronder 'PVV'. Rechts stond een norse, oudere vrouw met rimpels en een hoofddoek, met daaronder 'PvdA'. Daarbij stond de tekst: 'Aan u de keuze op 29/10'. Discriminatie.nl ontving landelijk meer dan 14.000 meldingen over die afbeelding, waarvan 2.294 uit de regio Midden Nederland. Veel mensen vonden de afbeelding discriminerend, kwetsend en polariserend op grond van godsdienst. Er is aangifte gedaan bij de politie. Het OM heeft bij het schrijven van deze monitor nog geen vervolgingsbeslissing genomen.

Beginselprogramma SGP

In mei 2025 werd een interne motie bij de SGP verworpen. De afdeling van de SGP in Vlissingen wilde uit het beginselprogramma de tekst schrappen dat vrouwen geen politieke of bestuurlijke functies mogen vervullen, maar de afdeling kon geen meerderheid vinden. Al in 2010 oordeelde de Hoge Raad dat het recht van vrouwen om zich verkiesbaar te stellen tot de kern van de democratie hoort. Daarom weegt in dit geval het discriminatieverbod zwaarder dan de vrijheid van godsdienst. De SGP heeft daarop formeel haar statuten aangepast, maar uit het ongewijzigde beginselprogramma blijkt dat vrouwen nog steeds structureel worden ontmoedigd om zich verkiesbaar te stellen. Deze uitsluiting wordt door velen als discriminerend ervaren en heeft ertoe geleid dat 98 inwoners uit de regio Midden Nederland een melding deden nadat de motie werd verworpen.

Effect discriminerende taal

2025 was het laatste volledige jaar dat de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme actief was. Medio 2026 wordt de commissie opgeheven en wordt er afscheid genomen van Joyce Sylvester

en haar medecommissieleden. De publicatie voortgangsrapportage 'Tussen Kamer, krant en sociale media' is gebaseerd op een van de laatste onderzoeken van de Staatscommissie. Het onderzoek laat zien dat uitspraken van politici, berichtgeving in nationale kranten en reacties op sociale media elkaar wederzijds beïnvloeden en daarbij het risico vergroten dat discriminerende taal in het publieke debat genormaliseerd raakt. De Universiteit van Amsterdam heeft miljoenen teksten uit 2014-2024 onderzocht, waaruit blijkt dat vooral uitspraken van Tweede Kamerleden een sterke aanjagende werking hebben. Als zij vaker, negatiever of discriminerend over bevolkingsgroepen praten, volgen vergelijkbare uitingen (vooral) op sociale media. Tegelijkertijd beïnvloeden sociale media ook het politieke debat. Negatieve online discussies komen terug in de bijdragen van Kamerleden. De Staatscommissie benadrukt dat discriminatie diep geworteld is in de Nederlandse samenleving en schadelijke gevolgen heeft voor individuen en de maatschappij. De forse stijging van het aantal meldingen maakt dit zichtbaar. Joyce Sylvester: "Politici, journalisten, sociale mediaplatforms en gebruikers daarvan dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een publiek debat dat volgens principes van gelijkwaardigheid wordt gevoerd". "Het doorbreken van de normalisering van discriminatie vraagt om continue bewustwording van de impact van woorden". ●

Bescherming discriminatiegronden

Slachtoffers van discriminatie kunnen slechts op een beperkt aantal discriminatiegronden een beroep doen om de juridische bescherming van de gelijkebehandelingswetgeving in te roepen. Bij een melding onderzoekt een consulent discriminatiezaken of een van deze gronden van toepassing is. Daarnaast moet het terrein waarop de discriminatie is ervaren onder deze wetgeving vallen. Zo mag leeftijd geen rol spelen bij sollicitaties, maar mag het wel worden gebruikt in reclames, zoals: 'Hoe hoger de leeftijd, hoe hoger de korting'.^A

Juridisch beschermde discriminatiegronden

Arbeidscontract/duur

Onderscheid in de arbeidsvoorwaarden vanwege het hebben van een vast of tijdelijk contract of het hebben van een parttime- of fulltimefunctie.

Afkomst/huidskleur

Etnische afstamming of migratieachtergrond en gerelateerde (uiterlijke) kenmerken, zoals huidskleur, kroeshaar of accent.

Antisemitisme

Discriminatie van joden op grond van etniciteit of religie, denk ook aan uitingen in woord of geschrift en acties gericht tot een synagoge.

Handicap/chronische ziekte

Fysieke of mentale beperking en chronische aandoeningen. Een beperkte toegankelijkheid kan in veel gevallen ook discriminatie zijn.

Burgerlijke staat

Onderscheid op basis van het wel of niet hebben van een geregistreerd partnerschap of huwelijk.

Leeftijd

Onderscheid op grond van leeftijd is enkel verboden op de arbeidsmarkt en in het beroepsonderwijs.

Genderidentiteit/-expressie¹

Het gender waarmee iemand zich identificeert en de manier waarop deze identiteit tot uiting komt via uiterlijk en kleding, inclusief discriminatie van non-binaire en trans personen.

Geslacht/geslachtskenmerken

Onderscheid tussen mannen en vrouwen, discriminatie vanwege zwangerschap, bevalling en moederschap en discriminatie van mensen van wie de geslachtskenmerken verschillen van de normatieve definitie van 'man' of 'vrouw' (intersekse personen).^A

Godsdienst

Onderscheid op basis van geloofs-overtuiging, zoals moslimdiscriminatie en uitingen hiervan, zoals het dragen van religieuze symbolen. Dit omvat ook acties tegen een moskee of kerk.

Levensovertuiging

Een samenstel van ideeën dat fundamenteel is voor de manier van leven. Deze overtuiging wordt niet door een enkel iemand, maar door een grote groep mensen gehuldigd, zoals het veganisme.

Nationaliteit

Onderscheid op basis van staatsburgerschap bij het aanbieden van goederen en diensten, zoals het verplicht overleggen van een Nederlands paspoort voor een abonnement.

Politieke gezindheid

Onderscheid op basis van politieke overtuiging of achtergrond.

Seksuele gerichtheid

Discriminatie op basis van (vermeende) seksuele gerichtheid, zoals lesbisch, homo-, bi-, hetero- of panseksueel.

Niet-wettelijke gronden

Meldingen die buiten de reikwijdte van de gelijkebehandelingswetgeving vallen, zoals discriminatie op basis van lengte, piercings, tatoeages, opleidingsniveau, woonplaats, kledingstijl of een strafblad. ●

¹ Genderidentiteit/-expressie is in de wetgeving geen aparte discriminatiegrond, maar behoort tot de discriminatiegrond: geslacht.

Discriminatie.nl Provincie Utrecht

Meldpunt en expertisecentrum
op het gebied van discriminatie
Merelstraat 2A
3514CN Utrecht
T 030 232 86 66
E utrecht@discriminatie.nl
M 06 27 35 85 01 voor meldingen
via WhatsApp
I [www.discriminatie.nl/
provincieutrecht](http://www.discriminatie.nl/provincieutrecht)

De drie adv's in de regio Midden-
Nederland zijn lid van de landelijke
branchevereniging Discriminatie.nl.
Op deze website vindt u ook een
landelijk rapport.

Discriminatie.nl Gooi en Vechtstreek

Burgemeester de Bordesstraat 80
Postbus 253, 1400 AG Bussum
Ruitersweg 35-37, 1211 KT Hilversum
T 035 683 01 54
E gooienvechtstreek@discriminatie.nl
I [www.discriminatie.nl/
gooienvechtstreek](http://www.discriminatie.nl/gooienvechtstreek)

Discriminatie.nl Flevoland

Kantoor Lelystad
Zilverparkkade 16
8232 WJ Lelystad
T 032 023 33 27
E flevoland@discriminatie.nl
I www.discriminatie.nl/flevoland

Politie

Politie-eenheid Midden-Nederland
Kroonstraat 25
3511 RC Utrecht
T 0900 8844
I www.politie.nl

Dit is een gezamenlijke uitgave
van de drie antidiscriminatie-
voorzieningen en Politie Eenheid
Midden-Nederland.
Met dank aan het College voor
de Rechten van de Mens voor het
beschikbaar stellen van informatie.

